

MINI MINI SKILLS

Fra fantasi til fælles fortælling – vi læser, skaber og opfinder sammen.

VEJLE 700 ÅR

VEJLE BIBLIOTEKERNE

skillsDenmark

VEJLE KOMMUNE

FORORD – VEJLE SOM VÆRT

I skoleåret 26-27 er Vejle Kommune vært for DM i Skills. DM i Skills er en national konkurrence, hvor elever fra erhvervsuddannelserne konkurrerer i deres fag og viser bredden og kvaliteten i de erhvervsfaglige uddannelser.

I skoleåret 2026–2027 er Vejle Kommune vært for DM i Skills – en national konkurrence, hvor elever fra erhvervsuddannelserne dyster i deres fag og viser bredden, kvaliteten og den faglige stolthed i de erhvervsfaglige uddannelser.

Vejle er rundet af stærke traditioner inden for håndværk og industri. Af mennesker, der kan, vil og skaber. Med værtskabet for DM i Skills bringer vi fag og kompetencer i spil – det, vores samfund bygger på, og som børn og unge allerede møder i hverdagen, ofte uden at tænke over det.

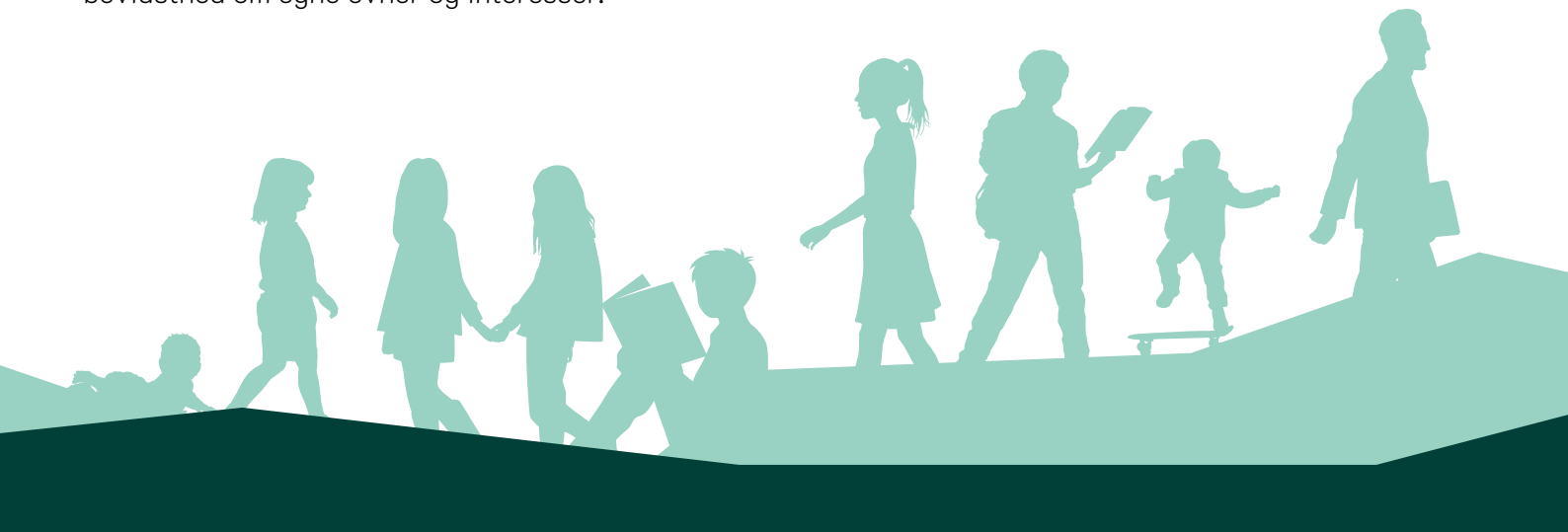
Værtskabet skal kunne mærkes på skolerne, i uddannelserne og i samarbejdet med virksomheder. Her åbner vi dørene til fagene og lader eleverne møde dem i praksis.

I Vejle har vi gode erfaringer med, at eleverne gennem praktiske og undersøgende læringsforløb får indblik i fagene og øje på de muligheder, de rummer. Når de arbejder med konkrete opgaver og faglige problemstillinger, styrkes både deres forståelse og bevidsthed om egne evner og interesser.

DM i Skills 2027 bliver et fælles samlingspunkt. Men det afgørende arbejde ligger før og efter selve eventet. Det er her, vi bygger bro mellem skole, uddannelse og arbejdsliv og er med til at sætte retning for de valg og muligheder, der ligger foran eleverne.

Med læringskatalogerne præsenterer vi skolesporet – en samlet indsats for alle elever fra børnehaveklasse til 10. klasse. Gennem aktiviteter og læringsforløb arbejder eleverne undersøgende og praktisk, samarbejder om opgaver og præsenterer deres løsninger. Formålet er at give eleverne erfaringer, der styrker deres nysgerrighed, forståelse for fagene og blik for egne muligheder i fremtiden.

Ulla Riisbjerg Thomsen
Chef for Uddannelse & Læring

INDLEDNING – TIL SKOLESPORET

For at understøtte arbejdet på skolerne i forbindelse med DM i Skills har vi udviklet et samlet skolespor for grundskolen. Skolesporet består af en række læringsaktiviteter og undervisningsforløb, der tilsammen omfatter alle elever fra børnehaveklasse til 10. klasse.

Formålet er at give eleverne erfaringer med praksisfaglige arbejdsformer og samtidig styrke deres kendskab til de fag og uddannelsesmuligheder, der findes inden for håndværks-, handels- og velfærdsområderne.

Læringsforløbene tager afsæt i temaer og aktiviteter, som mange skoler allerede arbejder med i undervisningen.

I indskolingen og på mellemtrinnet bygger forløbene i høj grad videre på arbejdsformer og temaer, som eleverne kender. Det er blandt andet gennem indsatser omkring læselyst, obligatoriske emner i Fælles Mål og kendte undervisningsforløb som fx "byg et hus".

I udskolingen arbejder eleverne i forløbet I Got Skills med opgavetyper og arbejdsformer, som mange skoler allerede kender fra fx Edison eller fra arbejdet med "FabLab"-aktiviteter og teknologiforståelse. Her er der fokus på idéudvikling, problemløsning, samarbejde og udvikling af konkrete løsninger i samarbejde med virksomheder og erhvervsuddannelserne.

Derudover indgår forløb, der knytter sig til fælleskommunale indsatser i 2027, herunder Verdens Vildeste Brobyggere og markeringen af Vejles byjubilæum.

På den måde kan aktiviteterne indgå i den almindelige undervisning og samtidig skabe en rød tråd i elevernes møde med de læringsopgaver, som tilsammen udgør DM i Skills-universet.

For at skabe en tydelig progression gennem hele skoleforløbet er aktiviteterne organiseret i otte delspor:

- Mini Mini Skills
- Mini Skills
- Verdens Vildeste Brobyggere
- I Got Skills
- Vejle Værkstedet
- Idékatalog *Hold Skills Skarpe*
- Leg med Uddannelse og Job
- SFO og klubber

Arbejdet med forløbene tager afsæt i en fælles taksonomi, der beskriver progressionen i elevernes læring. Taksonomien synliggør, hvordan eleverne på de forskellige trin udvikler deres praksisfaglige kompetencer – fra de første erfaringer med at skabe og afprøve idéer til mere selvstændigt arbejde med planlægning, problemløsning og formidling.

OVERBLIK OVER LÆRINGSFORLØB

Læringsforløbene er organiseret, så eleverne gennem deres skoletid møder forskellige praksisfaglige aktiviteter, der passer til deres klassetrin. De forskellige delspor dækker tilsammen elevernes skoleforløb fra børnehaveklasse til 10. klasse.

LÆRINGSFORLØB

Børnehaveklasse-2. klasse
Mini Mini Skills
Eleverne arbejder med litterære universer, fantasi og skabende aktiviteter, hvor de undersøger, bygger og skaber små artefakter inspireret af fortællinger.

3.–5. klasse
Mini Skills
Eleverne arbejder med konstruktion og hverdagsliv gennem forløb som "byg et hus" og aktiviteter om job før og nu i samarbejde med lokale aktører.

6. klasse
Verdens Vildeste Brobyggere
Eleverne arbejder med design, konstruktion og bæredygtighed, når de udvikler og tester egne brokonstruktioner.

7.-10. klasse + elever i juniormesterlære
I got Skills
Eleverne arbejder med virkelige cases fra virksomheder og institutioner og udvikler løsninger inden for fem hovedområder:

1. Fremtidens velfærd
2. Logistik og handel
3. Byg og skab
4. Grøn omstilling og bæredygtig innovation
5. Teknologi og digital udvikling

Vejle Værkstedet
Eleverne i 7.-10. klasse præsenterer deres løsninger og arbejder videre med hands-on aktiviteter sammen med bl.a. virksomheder, erhvervsuddannelser og forældre.

Idékatalog
Hold Skills Skarpe
Eleverne samler erfaringer fra forløbene og arbejder videre med aktiviteter, der knytter sig til DM i Skills frem mod eventet den 7.-10. april 2027.

SFO og klubber
I SFO og klub har børnene mulighed for at arbejde med forskellige opgaver, der relaterer sig til DM i Skills. I kataloget findes ideer til konkrete forløb, kurser og en konkurrence.

Leg med uddannelse og job
Aktiviteterne bidrager til at bygge bro mellem undervisning, erfaringer og elevernes forståelse af uddannelse og job.

For at gøre arbejdet så let som muligt for læreren, præsenteres forløbene i hver deres katalog. Alle kataloger følger samme opbygning med tydelige mål, materialer og trin-for-trin-vejledning.

Katalogerne kan anvendes hver for sig, men tilsammen skaber de en rød tråd i elevernes møde med praksisfaglige aktiviteter og karrierelæring.

INTRODUKTION: MINI MINI SKILLS (BØRNEHAVEKLASSE-2. KLASSE)

Mini Mini Skills er det første læringsspor i DM i Skills-indsatsen og henvender sig til elever i børnehaveklasse til 2. klasse. Forløbene giver eleverne mulighed for at undersøge, lege, bygge og skabe ud fra en fælles opgave, som alle skoler arbejder med. Inden for de rammer, der er sat, er der god plads til lærernes og børnenes egne idéer og tolkninger.

I del 1 arbejder eleverne med udgangspunkt i Novel Enginering i en undersøgende, legende og skabende proces med afsæt i en historie, som er kendt børnelitteratur.

I del 2 skaber eleverne en fælles frise. Frisen afslutter forløbet og samler alt det, eleverne har arbejdet med. Hver elev vælger den figur fra historien, de har været mest optaget af, og tegner den. Tegningerne samles på årgangen – og senere på tværs af skoler – til én fælles visuel fortælling. Den fælles frise er den visuelle og fortællende afslutning, der binder del 1 og del 2 sammen.

Det samlede forløb tager udgangspunkt i, at eleverne:
- arbejder med en historie
- finder et problem eller en udfordring
- skaber deres egen løsning med simple materialer
- forstår, at deres bidrag er en del af hele Vejles fortælling

Formålet er, at eleverne:
- oplever litteratur som noget, man gør noget med
- arbejder kreativt og undersøgende sammen
- udfolder deres fantasi og opfindsomhed
- arbejder legende med virkelighedens job og håndværk
- øver sig i at fortælle om deres løsning

Eleverne lærer at:
- være nysgerrige på indholdet i en historie
- få øje på problemer, behov og muligheder
- arbejde undersøgende og legende
- skitsere og skabe små løsninger
- præsentere og sætte ord på eget arbejde

FÆLLES DIDAKTISK RAMME

Forløbet er bygget op omkring tre overordnede faser:

Før: Læsning af historie og samtale med eleverne om indholdet

Under: Eleverne finder på, arbejder skabende og fortæller om deres idéer og produkt. Eleverne vælger en person eller figur, som de tegner til en fælles frise.

Efter: Elevernes bidrag bliver en gave til Vejles 700 års byjubilæum

Forløbet kan suppleres med:
- besøg i nærområdet
- forældreinvolvering
- små praksiseksempler fra virkeligheden (fx håndværkere, butik, plejecenter, teknisk personale)

Download Tjekliste til læreren

INTRODUKTION – FORTSAT

I Mini Mini Skills lærer eleverne nogle af de kompetencer, der kendetegner DM i Skills-universet. Det handler især om:

- nysgerrighed
- at turde prøve noget af
- samarbejde
- at skabe noget med hænderne
- at kunne fortælle om det, de har lavet

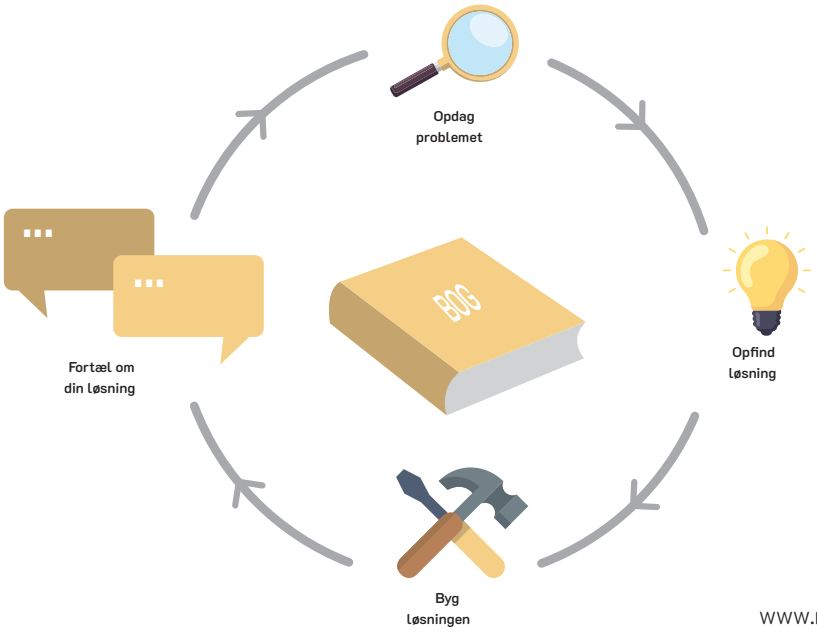
Læringsforløbene tager udgangspunkt i modellen *Novel Engineering*. Det betyder, at eleverne arbejder med en fortælling, finder et problem eller en udfordring i historien og derefter skaber deres egen lille løsning med simple materialer. Det gør arbejdet konkret, undersøgende og legende – og giver eleverne en første fornemmelse af, hvordan fantasi, hænder og samarbejde kan bruges til at løse en opgave.

I arbejdet med fortællingen skal I tale med eleverne om, hvad personerne i historien egentlig laver – og hvilke job deres opgaver minder om. Det giver en enkel og legende måde at åbne op for, at mennesker arbejder med mange forskellige ting, og at arbejde kan handle om både at hjælpe, skabe, bygge eller løse problemer.

Som afslutning på forløbet skal eleverne tegne den figur fra fortællingen, som de bedst kan lide.

Alle tegningerne samles til en fælles frise, som både kan udstilles lokalt og indgå i den store udstilling i forbindelse med Vejles Byjubilæum.

Tegningerne skal uploades i denne teams-mappe.

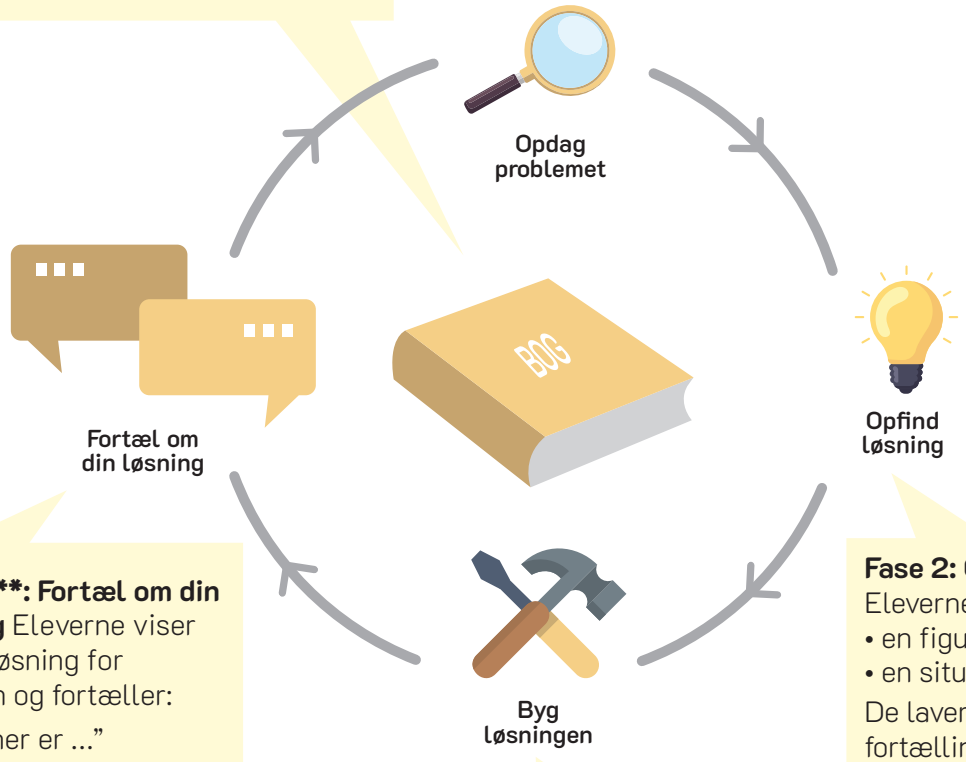

www.novelengineering.dk

FORLØBET – FASERNE I NOVEL ENGINEERING

Fase 1: Opdag problemet
Tal med eleverne om:
- Er nogen i historien udfordret?
- Er noget svært? Er der nogen, der mangler noget?
- Hvad kan eleverne lave for at hjælpe personer eller figurer?

Fase i midten*:
Læs fortællingen for eleverne.
Forstå handlingen

Tal med dem om:
- Hvad handler historien om?
- Hvem møder vi?

Fase 2: Opfind løsning
Eleverne vælger:
- en figur, der har et problem
- en situation, der kan forbedres

De laver en enkel skitse eller fortælling om deres idé.

Fase 3: Byg løsningen Eleverne bygger deres løsning af fx. genbrugsmaterialer. I taler om:
- Hvad er min løsning?
- Hvad kan den?
- Hvordan hjælper den?
- Hvad har jeg brugt af materialer?

Fase 4: Fortæl om din løsning** Eleverne viser deres løsning for klassen og fortæller:
- "Det her er ..."
- "Jeg har valgt det, fordi.."

*Et godt råd:
Sæt ord på job og opgaver fra historien.
– Hvem bygger?
– Hvem hjælper?
– Hvem reparerer?
Det giver en simpel og legende kobling til Skills universet.

**Et godt råd:
Lav en lille fernisering for forældre/ bedsteforældre eller andre.

FRA FANTASI TIL FÆLLES FORTÆLLING

– vi læser, skaber og opfinder sammen

Forløbet består af to dele.

Del 1: Vi opfinder løsninger.
Del 2: Vi skaber en fælles fortælling.

Tid: To-tre dage

Sted: Forløbet foregår på skolen og evt. i nærområdet.

Materialer: Børnebøger, karton, genbrugsmaterialer, tape/lim, saks, farver, snor, ispinde, små papkasser. Evt. iPad eller computer til skitser og små optagelser.

Materialets opbygning
Kataloget er opbygget, så læreren nemt kan orientere sig og bruge materialet direkte i undervisningen.

Efter de praktiske rammer følger en fælles introduktion til forløbet.
Herefter er materialet opdelt i:

- en oversigt over forløbets dele
- en fælles didaktisk ramme
- konkrete faser og arbejdsformer
- eksempler på bøger og opgaver, der kan bruges direkte i klassen

Hver del kan læses samlet eller bruges enkeltvis - alt efter alder, tid og klassens behov. Materialet lægger op til en fleksibel anvendelse, hvor læreren tilpasser forløbet lokalt.

På de næste sider kan ses tre eksempler på bøger, man kan arbejde med, der på hver deres måde bringer forskellige problemstillinger og job frem i lyset. Har I selv en idé til en anden bog, I vil bruge, står det jer frit for.

DE TRE BUKKE BRUSE I BADELAND

af Bjørn F. Rørvik

Kort resumé af bogen:
De tre Bukke Bruse i Badeland er en moderne fortolkning af det klassiske eventyr om de tre Bukke Bruse. De tre Bukke Bruse er på vej til sæteren, som de plejer, men opdager et nyt skilt, hvorpå der står badeland, så det vil de prøve i stedet. Efter en masse forviklinger med betaling og badetøj, kommer de endelig ind, men kun for at opdage, at trolden også er i badeland, og den har sat sig under trappen til den store vandrutsjebane, for at forhindre alle i at gå derop. De tre Bukke Bruse tager sagen i egen hånd og finder en snedig løsning til at få trolden af vejen.

Læs historien:
Snak om jobs og håndværk, der har været nødvendige for at bygge badelandet (tømrer, murer, VVS'er, elektriker osv.) samt professioner eleverne møder
(billetsælger, bademester).

Opdag problemer:
• Trolden spærrer vejen til vandrutsjebanen – hvordan kan man lave en fysisk løsning, der flytter eller omgår hindringen?

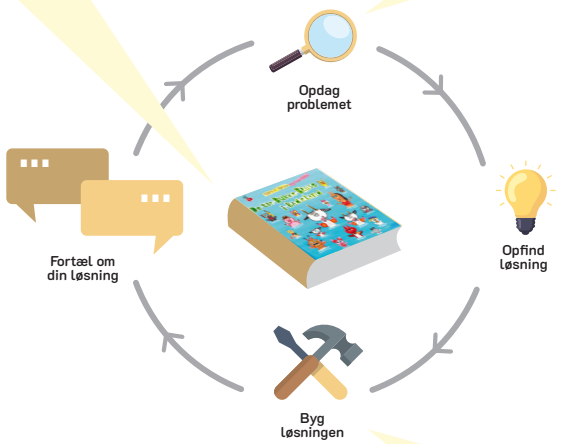
Opfind løsninger:
• Hvilke små konstruktioner eller mekanismer kunne de tre Bukke Bruse bygge for at komme forbi trolden?
• Hvilke materialer/løsninger kunne bruges – fx træ, metal, snore, vippe, bro, fælde eller rampeløsning?

Byg en løsning:
• Eleverne bygger deres løsning til, hvordan man komme forbi trolden med et håndværksprojekt.

Fortæl om jeres løsning:
Eleverne præsenterer deres løsning for klassen.

Fase i midten: Læs historien
Snak om jobs og håndværk, der har været nødvendige for at bygge badelandet (tømrer, murer, VVS'er, elektriker osv.) samt professioner eleverne møder (billetsælger, bademester).

Fase 1: Opdag problemer
Trolden spærrer vejen til vandrutsjebanen - hvordan kan man lave en fysisk løsning, der flytter eller omgår hindringen?

2. Opfind løsninger
Hvilke små konstruktioner eller mekanismer kunne de tre Bukke Bruse bygge for at komme forbi trolden?
Hvilke materialer/løsninger kunne bruges - fx træ, metal, snore, vippe, bro, fælde eller rampeløsning?

Fase 4: Fortæl om jeres løsning
Eleverne præsenterer deres løsning.

Fase 3: Byg en løsning
Eleverne bygger deres løsning til, hvordan man kan komme forbi trolden med et håndværksprojekt.

Kreditering af bogforside: De tre Bukke Bruse i Badeland af Bjørn F. Rørvik og Gry Moursund. Udgivet af Gyldendal.

SALLYS FAR KAN GODT SELV

af Thomas Brunstrøm

Kort resumé af bogen:
Serien om Sallys far er en nyklassiker, som de fleste børn og voksne elsker. I denne bog er Sally og Svend i gang med at bygge en hule, men Sallys far mener, de gør det totalt forkert. De har vist brug for en rigtig handyman som ham....

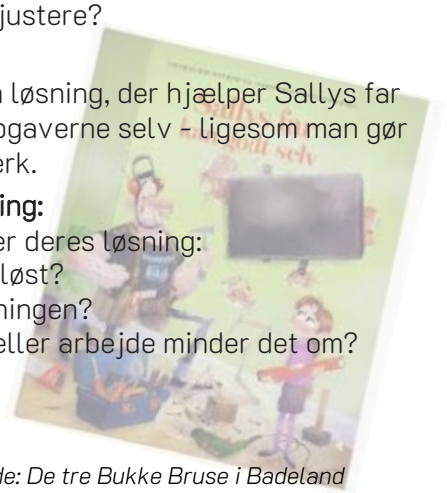
Læs historien:
Snak om, hvad det vil sige at kunne selv. Hvad prøver Sallys far at lave og hvilke forskellige jobs minder det om?

Opdag problemer:
- Hvilke udfordringer opstår, når man selv vil bygge, reparere eller klare en opgave?
- Hvad går galt?
- Hvornår lykkedes en opgave - hvad betyder at lykkedes?

Opfind løsninger:
- Hvordan kan man hjælpe Sallys far med at lykkes med sit arbejde?
- Kan man finde på smartere måder at gøre det på - eller opfinde et redskab?
- Hvilke håndværk og færdigheder kan bruges - fx måle, bygge, samle, justere?

Byg en løsning:
- Eleverne bygger en løsning, der hjælper Sallys far med at klare en af opgaverne selv - ligesom man gør i et fag eller håndværk.

Fortæl om jeres løsning:
Eleverne præsenterer deres løsning:
- Hvilket problem er løst?
- Hvordan virker løsningen?
- Hvilket håndværk eller arbejde minder det om?

Kreditering af bogforside: De tre Bukke Bruse i Badeland af Bjørn F. Rørvik og Gry Moursund. Udgivet af Gyldendal.

PIPPI LANGSTRØMPE

af Astrid Lindgren

Kort resumé af bogen:
I bogen møder vi Pippi Langstrømpe, den egenrådige og selvsikre pige, der kan klare alt. I de første fire kapitler følger vi, hvordan Pippi flytter ind i Villa Villekulla, bliver venner med Tommy og Annika, kommer i slagsmål, klarer politiet og starter i skole.

Læs historien (kap. 1-4):
- Snak om hvilke jobs I møder undervejs (sømand, skibsbygger, matros, politi, skolelærer).
- Snak om hvilke jobs Pippi selv klarer (madlavning, bagning, tingfinder).
- Snak om hvilke håndværksfærdigheder, man skulle bruge, hvis Pippis hus skulle holdes pænt (maler, tømrer, elektriker, snedker).

Kreditering af bogforside: Pippi Langstrømpe af Astrid Lindgren. Udgivet af Gyldendal.

Opdag problemer:
- Hvad skal der laves eller repareres i Villa Villekulla, for at huset fungerer og ser godt ud?
- Hvilke praktiske udfordringer kan Pippi ikke klare alene?

Opfind løsninger:
- Hvilke små konstruktioner, hjælpemidler eller løsninger kunne man bygge for at gøre huset mere funktionelt?
- Hvilke håndværksfærdigheder kunne bruges – fx træarbejde, maling, reparation, organisering?

Byg en løsning:
- Eleverne bygger deres løsning til, hvordan man kan hjælpe Pippi med praktiske ting i huset.

Fortæl om jeres løsning:
Eleverne præsenterer deres løsning.

DEL 2

I del 2 skal eleverne vælge den person eller figur fra historien, de var mest optaget af. Den skal tegnes og afleveres til en fælles frise, som skal udstilles i forbindelse med Vejles 700 års Byjubilæum.

Den fælles frise er den visuelle og fortællende afslutning på et forløb, hvor eleverne har arbejdet undersøgende, skabende og problemløsende med udgangspunkt i børnelitteratur og Novel Engineering.

Eleverne går fra at læse en historie, til at *opdage* et *problem*, til at *løse* det, til at *bygge en løsning*, og til sidst til at *udtrykke* deres oplevelse gennem en tegning af den figur, der har betydet mest for dem.

Frisen bliver det bindeled, der viser:

- at alle børn har arbejdet inden for den samme didaktiske ramme
- at alle bidrager med noget personligt og kreativt
- at alle har forvandlet litteratur til konkrete løsninger gennem praksis og fantasi

AI-genereret billede (CoPilot)

Det fælles værk giver en følelse af fællesskab og sammenhæng på tværs af kommune, skoler og afdelinger.

Hver lille tegning er et vigtigt bidrag til et fælles kunstværk, der hyler fantasi og mangfoldighed.

Det er en gave fra byens børn til byen - et billede på fællesskaber.